

Θα είναι η Centaurus η επόμενη παγκόσμια παραλλαγή του κορωνοϊού;

Καθώς οι χώρες αναμένουν την ύφεση των κρουσμάτων COVID-19 που προκαλούνται από την παραλλαγή Omicron ή BA.5, οι ερευνητές βρίσκονται σε επιφυλακή παγκοσμίως για το τι θα ακολουθήσει. Μια υποπαραλλαγή της Omicron που ονομάζεται BA.2.75 ή Centaurus αυξήθηκε γρήγορα στην Ινδία. Μερικοί επιστήμονες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, ενώ άλλοι λένε ότι δεν είναι πολύ πιθανό η παραλλαγή θα εξαπλωθεί ευρέως. Σε ένα άρθρο, που δημοσιεύτηκε πρόσφατα στο έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό Nature, παρουσιάζονται τα σχετικά δεδομένα.

Οι Καθηγητές της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου** (Καθηγήτρια Θεραπευτικής-Επιδημιολογίας-Προληπτικής Ιατρικής), **Σταυρούλα (Λίνα) Πάσχου** (Επίκουρη Καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας), **Ευάγγελος Τέρπος** (Καθηγητής Θεραπευτικής-Αιματολογίας), **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής Θεραπευτικής-Αιματολογίας-Ογκολογίας και Πρύτανης ΕΚΠΑ) και ο Καθηγητής του Τμήματος Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Γιάννης Τρουγκάκος**, συνοψίζουν τα κύρια σημεία του άρθρου αυτού.

<https://www.nature.com/articles/d41586-022-02154-4>

Η υποπαραλλαγή BA.2.75 ή Centaurus έχει ανιχνευθεί σε περισσότερες από 20 χώρες παγκοσμίως, αυξάνεται όμως γρήγορα κυρίως στην Ινδία. Ερευνητές εκεί έχουν αναλύσει την αλληλουχία σε περισσότερα από 1.000 δείγματα της παραλλαγής από τον Μάιο. Τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι περίπου τα δύο τρίτα των νέων περιπτώσεων στη χώρα αυτή προκαλούνται επί του παρόντος από την BA.2.75. Η παραλλαγή αυτή φαινόταν να έχει πλεονέκτημα μετάδοσης έναντι της BA.5.

Μια σειρά μελετών έχει δείξει ότι οι δύο παραλλαγές, η Omicron 5 (BA.5) και Centaurus, έχουν περίπου παρόμοιες ικανότητες να αποφεύγουν την ανοσία που παρέχεται από τη μόλυνση και τον εμβολιασμό. Αυτό υποδηλώνει ότι η Centaurus μπορεί να μην ωθήσει τα κρούσματα σε πολύ υψηλότερα επίπεδα εκτός Ινδίας, τουλάχιστον όχι όσο η ανοσία του πληθυσμού είναι υψηλή και προτού η παραλλαγή εμφανίσει πολλές επιπλέον μεταλλάξεις.

Μέχρι στιγμής, η BA.2.75 έχει ανιχνευθεί σε σχετικά χαμηλά ποσοστά εκτός Ινδίας, σε χώρες όπως η Ιαπωνία, οι Ηνωμένες Πολιτείες και το Ηνωμένο Βασίλειο, που βρίσκονται στη μέση ή μόλις πέρασαν τις κορυφές των αυξήσεων που προκαλούνται κυρίως από τη BA.5. Φτάνουμε σε ένα σημείο όπου αυτές οι παραλλαγές ανταγωνίζονται κατά κάποιο τρόπο η μία την άλλη και είναι σχεδόν ισοδύναμες. Έτσι, άνθρωποι που είχαν BA.5 δεν είναι πιθανό να έχουν μια σημαντική μόλυνση με BA.2.75 και το αντίστροφο.

Εργαστηριακές μελέτες που δημοσιεύτηκαν πολύ πρόσφατα (κυρίως ως preprints) στηρίζουν αυτή την ιδέα. Πράγματι, οι δύο παραλλαγές έχουν παρόμοια ικανότητα να αποφεύγουν τα αντισώματα που προκαλούνται από εμβολιασμό και προηγούμενη μόλυνση. Το 2021, η Ινδία έζησε ένα εκρηκτικό κύμα κρουσμάτων που προκλήθηκαν από την παραλλαγή Delta, η οποία μοιράζεται μια βασική μετάλλαξη με την BA.5. Πιθανώς, προηγούμενες μολύνσεις από Delta να παρέχουν πρόσθετη προστασία έναντι της BA.5, αφήνοντας ένα περιθώριο για τη BA.2.75. Υπάρχει η υπόθεση ότι κάποιες χώρες μπορεί στο τέλος να έχουν διαφορετικό μείγμα υποστελεχών της Όμικρον που επικρατούν σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες.

Από τα δεδομένα στην Ινδία δεν φαίνεται ακόμη η Centaurus να αυξάνει τα ποσοστά νοσηλείας ή θανάτων εκεί. Οι συνδυασμένες επιπτώσεις των υψηλών ποσοστών εμβολιασμού και της προηγούμενης μόλυνσης φυσικά βοηθάνε. Αυτή η υβριδική ανοσία θα προστατεύσει και θα κρατήσει σε μεγάλο βαθμό τους ανθρώπους εκτός νοσοκομείων.

Και ενώ όμως η BA.2.75 δεν έχει εξαπλωθεί ευρέως ως τώρα, θα μπορούσε να το κάνει στη συνέχεια. Ορισμένες αλληλουχίες της BA.2.75 περιλαμβάνουν μια μετάλλαξη που βρέθηκε στη BA.5 και ονομάζεται L452R, η οποία θα μπορούσε, δυστυχώς, να αυξήσει την ικανότητα της υποπαραλλαγής για επαναλοιμώξεις. Ακόμη δε κι αν τα ποσοστά νοσηλείας και θανάτων παραμείνουν χαμηλά σε ένα κύμα που προκαλείται από την παραλλαγή Centaurus, η υψηλή συχνότητα νέων κυμάτων μόλυνσης θα μπορούσε να σημαίνει περισσότερο κόσμο με long COVID-19 (δηλαδή εμμένοντα συμπτώματα μετά τους 3 μήνες από τη διάγνωση) και γενικότερα, διατήρηση της επιβάρυνσης στα συστήματα υγείας διεθνώς.